

реалізації професійного стандарту вчителя. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2021. Вип. 2(6). С. 137–143.

2. Chondekar N. Chondekar Significance and Application of Soft Skill Development in Teacher Education. *International Journal of Science and Research (IJSR)*. 2019. Vol. 8. Is. 12. P. 1964–1966. URL: <https://www.ijsr.net/archive/v8i12/31121903.pdf> (дата звернення: 15.10.2023).

3. Mishra S., Mishra P. Actuating Soft-Skills through E-Learning in Higher Education. *Journal of Advances and Scholarly Researches in Allied Education*. 2018. Vol. XV. Is. 3.

ГОПКАЛО Володимир / Volodymyr HOPKALO

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

*[The use of interactive technologies in the learning process
for the formation of soft skills in students of agricultural specialties]*

Ключові слова: інтерактивні технології; м'які навички; інтерактивні методи; аграрні спеціальності.

Сутність проблеми. Застосування інтерактивних технологій у процесі навчання для формування м'яких навичок у студентів аграрних спеціальностей визначає суттєвий аспект розвитку освітнього процесу. Зокрема, студентам-аграріям необхідно не лише отримувати теоретичні знання, але й розвивати ключові компетенції, які допоможуть майбутнім фахівцям успішно вирішувати завдання в сучасному сільському господарстві.

Сучасна соціально-економічна ситуація в Україні та світі постійно змінюється і майбутнім спеціалістам доводиться адаптуватися до нових умов, удосконалюючи не лише професійні навички, пов'язані зі знанням фундаментальних та спеціальних дисциплін, теоретичною базою спеціальності, опануванням практичної підготовки, а й формуванням якостей особистості, які дозволяють ефективно та гармонійно взаємодіяти з іншими людьми та скласти гідну конкуренцію на світовому ринку праці.

Система вищої освіти сьогодні розглядається як найважливіша ланка соціалізації та професійного становлення особистості, де навчання та виховання є єдиним процесом, спрямованим на підготовку високоосвічених фахівців, з розвиненим критичним мисленням, креативністю, вмінням самостійно приймати рішення та працювати в команді. Це, так звані м'які навички, характеризують інноваційність потенціалу країни і є одними із факторів конкурентоспроможності економіки загалом, та аграрного сектору, котрий є одним з провідних видів діяльності в Україні, зокрема. М'які навички – це нетехнічні (котрі не можна опанувати самостійно або через певну освіту) навички, які стосуються професійної діяльності, але не конкретних обов'язків; м'які навички не є специфічними для роботи, як жорсткі навички, і натомість впливають на трудовий процес. М'які навички охоплюють широкий спектр навичок: спілкування, професіоналізм, надійність, трудова етика тощо, які є важливими для успішної роботи. Вони особливо важливі, оскільки наш світ дедалі більше стає технологічним і автоматизованим, а конкуренція за робочі місця стає більш конкурентоспроможною. Провідною ідеєю сучасного навчання є самовдосконалення, самореалізація творчої особистості, що потребує створення комфортних умов навчання, за яких кожен здобувач освіти відчуває свою успішність та інтелектуальну

спроможність, формує інтелектуальний потенціал; сприяння розвитку природних задатків, їхніх моральних якостей; налаштування на подальшу активну, творчо усвідомлену самодіяльність, що відповідає їхнім духовним потребам, задовольняє їхні прагнення до самореалізації і прояву особистісних якостей. Усе це є ефективним способом комплексного розвитку особистості, виявлення й формування її творчого потенціалу [2, с. 4].

Стан дослідження. На момент аналізу досліджень, можна стверджувати, що дослідники вивчають можливості впровадження інтерактивних методів навчання для покращення якості освіти та розвитку м'яких навичок, проводять експерименти з використанням інтерактивних платформ, віртуальної реальності, ігор та інших інтерактивних засобів для залучення студентів до навчального процесу, досліджують ефективність комбінованого підходу, де інтерактивні технології поєднуються з традиційними методами навчання, що свідчить про поступовий розвиток та інтерес до використання інтерактивних технологій в аграрному навчанні, але багато завдань залишаються відкритими для подальших досліджень.

Одним із головних завдань освітнього процесу в аграрних закладах освіти є пошук і розробка інноваційних методів та інтерактивних технологій для розвитку м'яких навичок з використанням усіх видів навчання для формування конкурентоспроможної особистості на ринку праці.

Методологія. Проведено аналіз сучасної літератури щодо використання інтерактивних технологій в аграрному навчанні та їх впливу на розвиток м'яких навичок. Здійснено аналіз світових та українських дослідних даних щодо оцінки ефективності використання інтерактивних технологій у формуванні м'яких навичок.

Питання педагогічної інноватики широко досліджуються вітчизняними та зарубіжними науковцями (І. Дичківська, М. Кларін, В. Слатьонін та ін.). Проблемам запровадження інноваційних технологій у професійній освіті присвячені публікації О. Курбатова, В. Паржницького, В. Радкевич, С. Сисоєвої [1]. Поняття інтерактивність, «інтерактивний» походить від англ. «interact» («inter» – «взаємний», «act» – «діяти») і широко застосовується педагогами, методистами, не лише в під час навчання, а й у процесі організації навчально-виховної та самостійної роботи студентів. Ключовим завданням інтерактивних методів навчання є їх здатність забезпечувати активну взаємодію всіх учасників освітнього процесу, що позитивно впливає на процес засвоєння навчального матеріалу та формуванню м'яких навичок. Сучасні дослідники інтерактивних методів навчання О. Пометун, Л. Пироженко вважають, що сутність інтерактивних методів навчання полягає в організації освітнього процесу таким чином, щоб практично всі студенти були залученими до процесу навчання, гармонійно взаємодіяли між собою, здійснювали продуктивну комунікацію та приймали рішення у створених кейсах. Серед інтерактивних методів найбільш поширеними є: дискусійні (діалог, групова дискусія, аналіз практичних ситуацій); ігрові (дидактичні та творчі ігри, ділові, рольові ігри); тренінги. В енциклопедії освіти О. Пометун найбільш повно характеризує інтерактивні методи навчання. Сутність інтерактивних методів навчання полягає у тому, що навчання відбувається шляхом взаємодії всіх тих, хто навчається і навчає. Це співнавчання (навчання у взаємодії та співпраці), в якому і вчитель, і учні є суб'єктами навчання. Основний принцип інтеракції: постійна взаємодія учнів між собою, їх співпраця, спілкування, співробітництво, на відміну від активних та «пасивних» методів, коли спілкування відбувається між учнями і вчителем [4].

Результати дослідження. Провівши аналіз літератури, даних практичних досліджень можна виокремити основні аспекти важливості застосування інтерактивних технологій у процесі навчання для формування м'яких навичок у студентів аграрних спеціальностей: традиційні методи навчання можуть бути

недостатньо ефективними для розвитку комунікаційних, лідерських та інших навичок, які є ключовими в аграрній сфері; сільське господарство відчуває вплив технологічних інновацій, і студентам аграрних спеціальностей важливо бути готовими до використання новітніх інструментів та технологій; сучасний фахівець у галузі аграріїв повинен володіти ефективною комунікацією, співпрацею та вмінням взаємодіяти з різними групами стейкхолдерів; застосування інтерактивних технологій може покращити участь студентів у розв'язанні реальних проблем, що стимулює розвиток аналітичного та критичного мислення; розробка ефективних методів вимірювання та оцінювання рівня розвитку м'яких навичок у студентів є ключовою для успішності цього підходу до навчання.

Висновки. Інтерактивні методи навчання, використання новітніх технологій та інноваційних підходів є одними із провідних у підготовці студентів на сучасному етапі реформування вищої освіти, адже активне залучення студентів до навчально-пізнавальної діяльності формує розвиток м'яких навичок необхідних для підготовки сучасного конкурентоспроможного спеціаліста .

Список використаних джерел

1. Артющина М. В., Романова Г. М., Пуховська Л. П. Сучасні педагогічні технології професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і 36 практики: (до 25-річчя НАПН України): зб. наук. праць.* Київ : Видав. дім «Сам», 2017. С. 313–320.
2. Єрмоленко А. Б. Інтерактивні технології навчання: електрон. навч. курс. Біла Церква : БІНПО, 2022. 37 с.
3. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливіших чинників працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного університету.* 2015. № 2. С. 162–167.
4. Пометун О. Інтерактивні методи навчання. *Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; голов. ред. В. Г. Кремень.* Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. С. 357.

ГОРБУЛЬОВА Валерія / Valery HORBULYOVA

ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ ДО ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

[Psychological factors of parents' personal readiness to interact with children in crisis conditions]

Ключові слова: особистісна готовність; криза; втрата.

Сучасний світ часто стикається з різними кризами: природними катастрофами, епідеміями, економічною нестабільністю, військовими конфліктами тощо. Унаслідок військових та економічних подій останніх двох років сучасне українське суспільство стикається з безліччю проблем, одна з яких це вплив війни на психологічне здоров'я. Втрата близьких людей, руйнування домівки, примусове переселення людей із воєнних зон викликають глибоке горе та жалобу. Також особливе занепокоєння та тривогу може викликати загроза ядерної та хімічної зброї, тероризм, захоплення заручників, ядерні та техногенні аварії. Ці травматичні події часто мають широкомасштабні та руйнівні наслідки для здоров'я наших співвітчизників. Усе це може призвести до психологічних проблем, такі як відчуття втрати, депресія, стрес, тривожність та вплинути на відносини у сім'ї. Зокрема, це може суттєво порушити відносини між батьками та дітьми.